

11 Pravidla pro zabezpečení PC

Obsah hodiny

Obsahem této hodiny stanovení bezpečnostních pravidel a pravidel bezpečného chování na Internetu.

Cíl hodiny

Po prostudování budete schopni:

- vyjmenovat a vysvětlit pravidla ochrany PC
- charakterizovat ohrožení PC ze strany internetu
- orientovat se v pravidlech bezpečného chování při používání internetu

Klíčová slova

Firewall, Antivirus, Zápaly, Alternativní aplikace, Zálohování, Nebezpečí internetu

11.1 Jak ochránit počítač

Instalace a správná konfigurace firewallu a antiviru

Windows X, Windows Vista a Windows 7 už mají firewall v základní výbavě. Před instalací nového, je třeba tento původní inaktivovat – dva současně pracující firewally mohou vzájemně kolidovat a způsobovat vážné problémy systému.

Jako první se instaluje antivirus a až poté firewall.

Pravidelné aktualizace

Ani ty nejlepší firewally a antiviry na světě příliš neposlouží, pokud nebudou pravidelně aktualizovány. V nastavení programu nutno zvolit automatické aktualizování a kontrolu stavu programu.

Je třeba aktualizovat i samotný operační systém.

Včasná instalace „záplaty“ na používaný software!

Existují viry, které používají tzv. bezpečnostní díry v operačních systémech a aplikacích. Pokud je taková chyba v programu zjištěna, jeho výrobce zpravidla připraví tzv. záplatu (patch), kterou lze na daný program aplikovat (nainstalovat), a tím chybu odstranit.

Tyto soubory jsou zpravidla k dispozici ke stažení na stránkách jednotlivých výrobců software. Je v zájmu uživatele sledovat aktuální situaci a nové záplaty co nejdříve aplikovat. Toto pravidlo platí zejména pro operační systémy.

Prověřování externích paměťových médií před připojením

Přesto, že podle dostupných údajů asi 85 % zaznamenaných virových útoků přichází prostřednictvím e-mailu, nelze podceňovat ani „tradiční“ způsoby šíření škodlivých kódů. Stále častěji se objevují viry, které napadají flash disky a jejich prostřednictvím napadají PC.

Používání alternativních aplikací

Vzhledem k tomu, že např. produkty společnosti Microsoft jsou oblíbeným terčem počítačových pirátů, je vhodné používat i ověřený software jiných značek. Příkladem takového SW jsou prohlížeče alternativní k Internet Exploreru.

Pravidelné zálohování

Minimalizuje případné škody způsobené agresivním virem, nespolehlivým hardwarem apod. V porovnání s cenou ztracených dat je čas strávený zálohováním zcela zanedbatelný. Vytvořené zálohy je vhodné uložit na bezpečném místě (pro případ požáru či jiné živelné katastrofy).

„Čisté“ bootovací médium

Může nastat případ, že na počítači, nelze spustit operační systém. Pro takový případ je vhodné mít k dispozici bootovací médium.

Kontrola nad počítačem a nad tím, kdo jej používá

Riziko virové nákazy a ztráty dat vzrůstá úměrně s počtem lidí, kteří mají ke konkrétnímu počítači přístup. Stačí jediný nezodpovědný člověk, který přinese z domova zavirovaný flash disk, otevře e-mailovou přílohu s virem a je zle.

Ochrana přístupových údajů

V současné době je důležitým prvkem ochrany počítače jeho zabezpečení pomocí vhodného bezpečnostního programu, který zajistí přístup pouze definovaným uživatelům, na základě autentizace a autorizace uživatele. Nejde pouze o zamezení virové nákazy, ale i o ochranu informací uchovaných v počítači.

11.2 Nebezpečí internetu

Je třeba si uvědomit, že informace stojí svou cenu. S připojením počítače na Internet vyvstává potřeba chránit se i proti nežádoucím průnikům ze sítě.

Je zejména nutná opatrnost při stahování souborů:

- z bezpečných stránek,
- přímo ze stránek výrobce.

Důležité je dodržování základních pravidel elektronické korespondence:

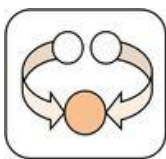
- Neodpovídat na zprávy, které se jeví z nějakého důvodu podezřelé.
- Neklikat na případné odkazy v podezřelých e-mailech.
- Neposílat osobní údaje někomu neznámému.
- Při rozesílání e-mailu více příjemcům vepisovat jednotlivé adresy do skryté kopie, aby se tak nedostaly do rukou ostatním příjemcům.
- Před otevřením přílohy e-mailu (ať už jde o jakýkoli typ souboru), provést kontrolu antimalwarem.

Nebezpečné je brouzdání po internetu jako uživatel administrátor; na internetu je vhodné být jen jako běžný uživatel. Pokud je vyžadováno vyplnění elektronické adresy například v diskusním fóru, je lépe si založit si raději novou schránku.

Nutná je zvýšená opatrnost při zasílání citlivých dat zejména z cizího počítače. Data posílaná elektronicky musí být dobře zabezpečena (zazipovat a opatřit heslem). Je vhodné vymazat veškeré stopy z prohlížeče.

Při online platebních operacích, je třeba při načtení dané stránky zkontrolovat, že jde o zabezpečené připojení (adresa začíná https a v pravé dolní části lišty prohlížeče se objeví zámeček) citlivých dat. Údaje jako číslo kreditní karty a podobně nepatří v žádném případě do e-mailu.

Shrnutí kapitoly

Pro ochranu PC je třeba dodržovat následující bezpečnostní pravidla:

- Instalace a správná konfigurace firewallu a antivirového systému.
- Pravidelné aktualizace
- Včasná instalace „záplat“
- Kontrola externích paměťových médií, před připojením
- Používání ověřených alternativních aplikací
- Pravidelné zálohování
- Mít k dispozici „čisté“ bootovací médium
- Kontrola nad počítačem a nad tím, kdo jej používá
- Ochrana přístupových údajů

S připojením počítače na Internet vyvstává je nutno chránit se i proti nežádoucím průnikům ze sítě.

Kontrolní otázky a úkoly

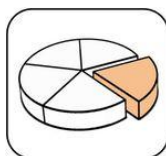
- 1) Jaká bezpečnostní pravidla je třeba dodržovat, abychom ochránili data v počítači.
- 2) Jaká jsou základní pravidla elektronické korespondence?
- 3) Jak se chránit na internetu?

Otázky k zamyšlení

- 1) Jaká rizika pro bezpečnost dat hrozí ze strany Internetu?

Použitá literatura a jiné zdroje:

- [1] Bezpečnost počítače. Itpoint.cz [online]. 31. března 2008 [cit. 2011-11-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.itpoint.cz/zprava-itpoint.asp?id=1908&ico=48429627>>.